

ຈົດໝາຍຂ່າວ

ກຸ່ມແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນເລື່ອງທີ່ດິນ

ເນື້ອໃນ ໃນສະບັບນີ້:

ກອງປະຊຸມ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆໂດຍ LIWVG

- ງານເປີດໂຕ 5 ບົດຄັດຫຍໍ້ປະເດັນທີ່ດິນ ໃນ ສປປ ລາວ
- ເຄື່ອງມືສັ່ງເສີມສິດຂອງແມ່ຍິງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ (WLR)
- ການອັບເດດຂ່າວສານກ່ຽວກັບ ໂຄງການ PIASVC
- ທີ່ມງານປະຕິທິນກົດໝາຍປີ 2023

ໜ່ວຍງານວິຊາການ ຂະແໜງການຍ່ອຍທີ່ດິນ

- ກອງປະຊຸມໜ່ວຍງານວິຊາການ ຂະແໜງການຍ່ອຍທີ່ດິນ ຄັ້ງທີ 1 ປະຊຳປີ 2022

ກິດຈະກຳຂອງ ສະມາຊິກ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານ

- ກອງປະຊຸມແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ໂດຍ CDE
- ຂໍສະແດງຄວາມຍິນດີກັບ ສະມາຄົມ SAEDA ໄດ້ຮັບລາງວັນ ASEAN (RDPE) Leadership Award

ແນະນຳບົດຄວາມອ່ານ:

- ບົດຄວາມແນະນຳອ່ານ, ສື່ສັ່ງພິມ ແລະ ຂ່າວສານກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ

ຂ່າວເດັ່ນປະຈຳໄຕມາດ!

- ຂ່າວເດັ່ນກ່ຽວກັບປະເດັນ ທີ່ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ປະຈຳໄຕມາດ

ກິດຈະກຳ ແລະ ຂ່າວສານ ປະຈຳໄຕມາດ ກັນຍາ - ທັນວາ ທີ່ຈະມາເຖິງ!

ກອງປະຊຸມ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆໂດຍ ກອງເລຂາ LIWG

ງານເປີດໂຕ 5 ບົດຄັດຫຍໍ້ກ່ຽວກັບປະເດັນທີ່ດິນ ໃນ ສປປ ລາວ

ໃນວັນທີ 6 ເມສາ 2022, ກຸ່ມແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນສື່ສານທີ່ດິນ ໄດ້ຈັດງານເປີດໂຕ 5 ບົດຄັດຫຍໍ້ກ່ຽວກັບປະເດັນທີ່ດິນ ໃນ ສປປ ລາວ ໂດຍໄດ້ຮັບການຮ່ວມມືຈາກ ໂຄງການບໍລິຫານລັດກ່ຽວກັບທີ່ດິນປະຈຳພາກພື້ນແມ່ນ້ຳ ຂອງ (MRLG). ໂດຍການເປັນປະທານກອງປະຊຸມ ໂດຍທ່ານ ໄມກາ ອິງເກີລ, ຫົວໜ້າໂຄງການ MRLG ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໂດຍ ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກພາກລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມດ້ວຍ ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມກໍໄດ້ຖືກເຊື່ອເຊີນມາເປັນຄູ່ຮ່ວມສົນທະນາ, ຕອບຄຳຖາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຫົວຂໍ້ສົນທະນາ.

ງານດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນແນໃສ່ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງຂະແໜງການທີ່ດິນ ຫຼື ຜູ້ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈໃນປະເດັນທີ່ດິນ ແລະ ບັນດາເນື້ອໃນນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບທີ່ດິນ.

ໂດຍຜ່ານຂະບວນການຮ່ວມມືກັບກຸ່ມທີ່ປຶກສາກົດໝາຍທີ່ດິນໃນລາວ, ບົດສັງລວມຫຍໍ້ຊຸດນີ້ ໄດ້ເວົ້າເຖິງບາງບັນຫາທີ່ຮີບດ່ວນທີ່ສຸດໃນປະເທດກ່ຽວກັບກົດໝາຍທີ່ດິນ (2019) ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້ (2019).

ບົດສັງລວມຫຍໍ້ກ່ຽວກັບກົດໝາຍທີ່ດິນ ແລະ ກົດໝາຍປ່າໄມ້ ຈຳນວນ 05 ສະບັບ ລວມມີຫົວຂໍ້:

- ສິດຄອບຄອງນຳໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້ລັດ ຢູ່ ສປປ ລາວ
  - ສິດຄອບຄອງນຳໃຊ້ຕາມປະເພນີ ຢູ່ ສປປ ລາວ
  - ສິດຄອບຄອງທີ່ດິນເພື່ອເປົ້າໝາຍລວມໝູ່
  - ການປູກຈິດສຳນຶກດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງສັງຄົມໃນວຽກງານທີ່ດິນ
  - ການປົກປ້ອງໃນກໍລະນີສູນເສຍທີ່ດິນ ຫຼື ການໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຄືນ
- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ສະໜອງໂອກາດທີ່ບໍ່ເຄີຍມີມາກ່ອນ ໃນການເພີ່ມຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານການຄອບຄອງນຳໃຊ້ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນໃນ ສປປ ລາວ, ບົດສັງລວມຫຍໍ້ເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ຍົກໃຫ້ເຫັນຄຳຖາມ ຫຼື ບັນຫາທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ, ສະໜອງຂໍ້ມູນໂດຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ ແລະ ທີ່ສຳຄັນແມ່ນໃຫ້ຄຳສະເໜີແນະນຳທີ່ສຳຄັນເພື່ອການກ້າວໄປຂ້າງໜ້າ.

ທ່ານສາມາດເບິ່ງບົດສັງລວມຫຍໍ້ໄດ້ຢູ່ໃນເວັບໄຊທ໌ ຂອງ LIWG: (<https://laolandinfo.org/category/resource/publications/> ແລະ ໃນເວັບໄຊທ໌ ຂອງ MRLG: (<https://www.mrlg.org/publications/>)

ທ່ານສາມາດເບິ່ງບົດນຳສະເໜີຂອງນັກບັນຍາຍພາຍໃນງານໄດ້ທີ່: <https://drive.google.com/drive/folders/1ae9SuNz97qWrufi8hXSMXGBQiAyg6V6V?usp=sharing>

ເຄື່ອງມືສົ່ງເສີມສິດຂອງແມ່ຍິງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ (WLR)

ເມື່ອບໍ່ດົນມານີ້, LIWC ຮ່ວມກັບທີມງານຊຸມແຫ່ງການຮຽນຮູ້ (CoP) ສິດທີ່ດິນຂອງແມ່ຍິງ (WLR) ໄດ້ພັດທະນາ 2 ວິດີໂອແອນິເມຊັນ ເຊິ່ງເປັນເຄື່ອງມື ການສົ່ງເສີມສິດຂອງແມ່ຍິງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບທາງເພດໃນຊຸມຊົນ. ວິດີໂອ ທີ່ໜຶ່ງ ນຳສະເໜີກ່ຽວກັບ ປະສົບການຂອງແມ່ຍິງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການສູນເສຍທີ່ດິນ ແລະ ຍັງໄດ້ສະໜອງຂໍ້ມູນ ແລະ ບັນດາຄຳແນະນຳຕ່າງໆ. ວິດີໂອ ທີ່ສອງ ໄດ້ນຳ ສະເໜີກ່ຽວກັບປະສົບການຂອງແມ່ຍິງ ໃນການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ຕັດສິນໃຈ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້ຊຸມຊົນ. ນອກຈາກນີ້ ຍັງ ເປັນການສົ່ງເສີມແມ່ຍິງ ເພື່ອໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມ, ຕັດສິນໃຈ ແລະ ວາງແຜນ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້ ບ້ານ. ນອກຈາກນີ້ ທີມງານ CoP ໄດ້ພັດທະນາວິດີໂອນຳສະເໜີກ່ຽວກັບເຄື່ອງມື ເຊິ່ງໄດ້ສາທິດວິທີການນຳໃຊ້ຄູ່ມືສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ຂັ້ນຕອນປະຕິບັດກິດຈະກຳທັງໝົດ. ປະຈຸບັນ, ທ່ານສາມາດຕິດຕາມວິດີໂອດັ່ງກ່າວ ຜ່ານຊ່ອງທາງສື່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງ LIWC ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ການສົ່ງເສີມສິດຂອງແມ່ຍິງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບທາງເພດໃນຊຸມຊົນ - ພາກທີ 1:
<https://youtu.be/7U31ak-lrSO>
- ການສົ່ງເສີມສິດຂອງແມ່ຍິງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບທາງເພດໃນຊຸມຊົນ - ພາກທີ 2:
https://youtu.be/Hr__vTdnXf0
- ການສົ່ງເສີມສິດຂອງແມ່ຍິງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບທາງເພດໃນຊຸມຊົນ – ການນຳສະເໜີ ແລະ ສາທິດການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມື:
<https://youtu.be/uiPPy-tQF7Y>

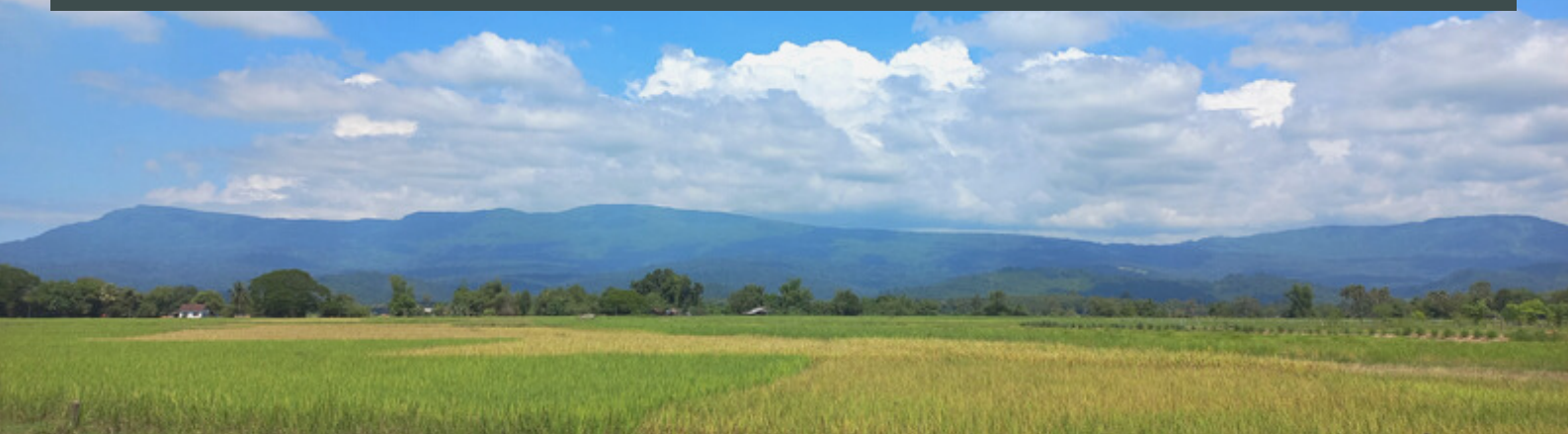
ທີມງານປະຕິທິນກົດໝາຍປີ 2023

LIWC ໄດ້ຈັດຕັ້ງທີມງານປະຕິທິນກົດໝາຍ (CTF) ໃນການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນເພື່ອຜະລິດເຄື່ອງມືໃນການເຜີຍແຜ່ກົດໝາຍ ເຊິ່ງນັ້ນກໍ່ຄື ປະຕິທິນກົດໝາຍ ປີ 2023. ໃນທີມງານປະກອບດ້ວຍຜູ້ຕາງໜ້າຈາກບັນດາອົງກອນທີ່ເປັນສະມາຊິກຂອງເຄືອຂ່າຍ ເຊັ່ນ: JVC, CCL, LaoDHRRRA, MCC, WWF Laos, CASE, PDDA, VFI, CDEA, ໂຄງການ LIFE, ແລະ LIWC, ນອກຈາກນີ້ ຍັງມີຜູ້ຕາງໜ້າ ຈາກພາກລັດ ເຊັ່ນ: ກົມທີ່ດິນ, ສະຖາບັນ ຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດ, ແລະ ຄະນະນິຕິສາດ ແລະ ລັດຖະສາດ (FoL). ສະມາຊິກທີມງານປະຕິທິນ ທຸກທ່ານໄດ້ເຮັດວຽກຢ່າງໜັກໃນການເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມ, ຄັດເລືອກຫົວຂໍ້ ແລະ ເນື້ອໃນກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຕິດພັນກັບບັນຫາໃນປະຈຸບັນ. ນອກຈາກນີ້ ຍັງໄດ້ອອກແບບຮູບພາບປະຕິທິນ. ອີງຕາມແຜນການຜະລິດປະຕິທິນ, ຈະມີກອງປະຊຸມຜ່ານ ປະຕິທິນກົດໝາຍ ປີ 2023 ທັງຮູບແບບຕັ້ງໂຕະ ແລະ ແຂວນຝາ ຕໍ່ພາກລັດ, ເຊິ່ງຄາດວ່າປະຕິທິນກົດໝາຍປີ 2023 ຈະຖືກນຳເຂົ້າໂຮງພິມ ໃນ ທ້າຍປີ 2022.

ສຳລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບ ກອງປະຊຸມຂອງທີມງານປະຕິທິນ ທີ່ຜ່ານມາ, ກະລຸນາຕິດຕາມລິ້ງດ້ານລຸ່ມ:

- ກອງປະຊຸມທີມງານປະຕິທິນ ທີ່ ຫຼວງພະບາງ – ອ່ານເພີ່ມເຕີມທີ່ <https://bit.ly/3r2urss>
- ກອງປະຊຸມທີມງານປະຕິທິນ ທີ່ ເມືອງ ວັງວຽງ – ອ່ານເພີ່ມເຕີມທີ່ <https://bit.ly/3qY60MC>

ການອັບເດດຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບ ໂຄງການ PIASVC

ສາງເຄື່ອງມືການປູກຈິດສໍານຶກ ແລະ ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາທາງດ້ານກົດໝາຍ ທີ່ມີຢູ່ພາຍໃນເຄືອຂ່າຍຂອງ LIWG ເພື່ອສົ່ງເສີມໂຄງການ PIASVC

ໃນ ເດືອນເມສາ 2022, LIWG ຮ່ວມກັບ Helvetas Laos, ຈັດກອງປະຊຸມອອນລາຍເປີດໂຕສາງເຄື່ອງມື ປູກຈິດສໍານຶກ ແລະ ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາທາງດ້ານກົດໝາຍ ທີ່ຈະຖືກນໍາໃຊ້ພາຍໃນໂຄງການ PIASVC. ເຊິ່ງເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມໃນຄັ້ງນີ້ໂດຍ ຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ບັນດາອົງກອນສະມາຊິກຂອງ LIWG ທີ່ຈະໄດ້ຮັບທຶນຍ່ອຍຂອງໂຄງການ PIASVC ເຊັ່ນ: CASE, CDEA, GDA, MCC, VFI, LaoDHRR and SAEDA, PDDA, PSNUA, LBA and ADWLE. ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວ ແມ່ນເນັ້ນໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ທໍາຄວາມເຂົ້າຮູ້ຈັກກັບທີມງານຮັບຜິດຊອບສາງເຄື່ອງມື ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຂະບວນການ ແລະ ວິທີການໃນການສ້າງສາງເຄື່ອງມື.

ຫຼັງຈາກກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວ, LIWG ແລະ Helvetas ໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືໃນການຄັດເລືອກ ແລະ ສະຫລຸບເຄື່ອງປູກຈິດສໍານຶກ ແລະ ໃຫ້ຄໍາປຶກສາທາງດ້ານກົດໝາຍ ທັງໝົດ 4 ຄັ້ງ ເຊິ່ງເລີ່ມຕັ້ງແຕ່ເດືອນເມສາ ເຖິງ ສິງຫາ ປີ 2022.

ກອງປະຊຸມແມ່ນແບ່ງເປັນ 2 ກອງປະຊຸມຄັດເລືອກ ແລະ 2 ກອງປະຊຸມສະຫລຸບເຄື່ອງປູກຈິດສໍານຶກ ແລະ ໃຫ້ຄໍາປຶກສາທາງດ້ານກົດໝາຍ. ກອງປະຊຸມເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນເນັ້ນໃສ່ການຄັດເລືອກເຄື່ອງມືທີ່ສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອວຽກງານຂອງບັນດາອົງກອນທີ່ໄດ້ຮັບທຶນຍ່ອຍ ໃນການດໍາເນີນກິດຈະກໍາໃນພື້ນທີ່ໂຄງການຂອງພວກເຂົາ.

ສໍາລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ກະລຸນາອ່ານຕື່ມຕາມລິ້ງລຸ່ມນີ້:

- ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືຄັດເລືອກເຄື່ອງມືໃຫ້ຄໍາປຶກສາທາງດ້ານກົດໝາຍ - ກະລຸນາກົດລິ້ງ <https://bit.ly/3Uy35Yt>
- ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືຄັດເລືອກເຄື່ອງມືປູກຈິດສໍານຶກ - ກະລຸນາກົດລິ້ງ <https://bit.ly/3C59yDk>
- ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືສະຫຼຸບເຄື່ອງມືໃຫ້ຄໍາປຶກສາທາງດ້ານກົດໝາຍ - ກະລຸນາກົດລິ້ງ <https://bit.ly/3dx1zFD>
- ກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືສະຫຼຸບເຄື່ອງມືປູກຈິດສໍານຶກ - ກະລຸນາກົດລິ້ງ <https://bit.ly/3DPfbH2>

ກອງປະຊຸມຝຶກອົບຮົມເປັນຄູຝຶກ ຂອງໂຄງການ PIASVC

LIWG ແລະ Helvetas Laos ໄດ້ຈັດແຜນການຝຶກອົບຮົມເປັນຄູຝຶກ (ToTs) ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານຈາກອົງກອນທີ່ຈະໄດ້ຮັບທຶນຈາກໂຄງການ PIASVC. ງານປະຊຸມຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວມີ 6 ຫົວຂໍ້ ລວມທັງສິດທິດິນພື້ນຖານ ແລະ ທັກສະການເປັນຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ, ເພດພາວະ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນສັງຄົມ, ການເຂົ້າເຖິງຄວາມຍຸຕິທໍາ ແລະ ການໃຫ້ຄໍາປຶກສາທາງດ້ານກົດໝາຍ, ການລົງທຶນທາງດ້ານກະສິກໍາດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ສັນຍາກະສິກໍາ ແລະ ສິດທິດິນຕາມປະເພນີ. ເພື່ອສະໜອງການຝຶກອົບຮົມ, LIWG ແລະ Helvetas Laos ໄດ້ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບຄູຝຶກທີ່ມີຄວາມສໍາພັນໃນແຕ່ລະຂະແໜງຫຼາຍທ່ານ ເຊັ່ນ: ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ພັດທະນາການຮ່ວມມື, ທີມງານຄູຝຶກ ໂຄງການ LIFE, MCC, BABSEACLE, and ທີມງານທີ່ປຶກສາອິດສະຫຼະ, ເພື່ອສາມາດສະໜອງບົດຮຽນ, ຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການໃຫ້ແກ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບປະເດັນຕ່າງໆທີ່ນໍາສະເໜີຜ່ານຫົວຂໍ້ການຝຶກອົບຮົມ.

ທັງນີ້, ນັບຕັ້ງແຕ່ເດືອນ ພຶດສະພາ ເປັນຕົ້ນມາ ມີເຖິງ 4 ໃນທັງໝົດ 6 ການຝຶກອົບຮົມທີ່ໄດ້ຈັດຝຶກໃຫ້ແກ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ, ເຊິ່ງຕໍ່ໄປແມ່ນຈະຈັດຂຶ້ນໃນການເດືອນກັນຍາ ກ່ຽວກັບ ສັນຍາກະສິກໍາ ແລະ ຕຸລາ ກ່ຽວກັບ ສິດທິດິນຕາມປະເພນີ. ຂໍ້ມູນລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບການຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຈະເຜີຍແຜ່ໃຫ້ທ່ານສາມາດຕິດຕາມເພີ່ມເຕີມພາຍຫຼັງ.

ສໍາລັບການຝຶກອົບຮົມ ທັງ 4 ຄັ້ງທີ່ຜ່ານມາ, ທ່ານສາມາດຕິດຕາມທີ່ລິ້ງຂໍ້ມູນລຸ່ມນີ້:

- 1st ToT: ການຮັບຮູ້ສິດພື້ນຖານກ່ຽວກັບດິນຕາມປະເພນີ ແລະ ທັກສະການເປັນຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ - ອ່ານເພີ່ມເຕີມທີ່ນີ້ <https://bit.ly/3R13KyV>
- 2nd ToT: ການມີສ່ວນຂອງຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ເພດພາວະໃນສັງຄົມ & ການສົ່ງເສີມສິດຂອງແມ່ຍິງກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບທາງເພດໃນຊຸມຊົນ - ອ່ານເພີ່ມເຕີມທີ່ນີ້ <https://bit.ly/3r2tkcg>
- 3rd ToT: ການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວອາສາສະມັກປະຈໍາບ້ານໃນການເອົາຜູ້ຂໍໃຫ້ຄໍາປຶກສາເປັນໃຈກາງ, ພື້ນຖານການໄກ່ເກ່ຍຂັ້ນບ້ານ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂະບວນການຍຸຕິທໍາ ທີ່ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ - ອ່ານເພີ່ມເຕີມທີ່ນີ້ <https://bit.ly/3SsjJqQ>
- 4th ToT: ການລົງທຶນທາງດ້ານກະສິກໍາດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບ (RAI) - ອ່ານເພີ່ມເຕີມໄດ້ທີ່ນີ້ <https://bit.ly/3COiDNB>

ກິດຈະກຳຂອງສະມາຊິກ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານ

ຂໍສະແດງຄວາມຍິນດີກັບ ສະມາຄົມ SAEDA ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກ ເພື່ອຮັບລາງວັນອາຊຽນ ໃນການປະກອບສ່ວນພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ຄັ້ງທີ 5

ສະມາຄົມພັດທະນາກະສິກໍາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ (ສກສຍ) ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກໂດຍ ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ໃນນາມອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມລາວ ເພື່ອຮັບລາງວັນອາຊຽນ ໃນການປະກອບສ່ວນພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ຄັ້ງທີ 5 ຈັດຂຶ້ນໂດຍ ກອງເລຂາອາຊຽນ ແລະ ປະເທດຟີລິບປິນ (ເຈົ້າພາບ) ທີ່ຈັດຂຶ້ນ ວັນທີ 12/05/2022 ທາງອອນລາຍ. ຝ່າຍລາວນໍາ ໂດຍ ທ່ານຄະນະກົມ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ-ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ໂດຍການເຂົ້າຮ່ວມຂອງກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ແລະ ກະຊວງພາຍໃນ.

ຕິດຕາມ ສະມາຄົມພັດທະນາກະສິກໍາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ (ສກສຍ) ຜ່ານຊ່ອງທາງ:

<https://www.facebook.com/saeda.lao>

ກອງປະຊຸມແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ໂດຍ CDE

ໃນຕອນບ່າຍຂອງ ວັນທີ 6 ເມສາ 2022, ກຸ່ມແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນເລື່ອງທີ່ດິນ (LIWG) ຮ່ວມກັບ ສູນເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (CDE) ໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຜົນຂອງການວິເຄາະການລົງທຶນໃນທີ່ດິນ ຢູ່ໃນສປປລາວ ກັບ ພາກສ່ວນສັງຄົມພົນລະເຮືອນ. ເຊິ່ງເປັນປະທານ ແລະ ກ່ຽວເປີດກອງປະຊຸມໂດຍ ທ່ານ ສັນຕິ ໄຊປັນຍາ, ປະທານຄະນະຊີ້ນຳກອງເລຂາ LIWG. ໃນກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວ, ມີຜູ້ຕາງໜ້າຈາກທາງພາກລັດ ພ້ອມກັບ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມເຂົ້າຮ່ວມ. ພາຍໃນງານ, ໄດ້ນຳສະເໜີ 2 ຫົວຂໍ້ຄົ້ນຄວ້າສຳຄັນ: ຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງການວິເຄາະແບບປະສົມປະສານຂອງການສຳປະທານທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ ແລະ ການປະເມີນຄຸນນະພາບຂອງການລົງທຶນຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ທົບທວນຄືນວິທີການຜະລິດກະສິກຳ ໂດຍສັນຍາກະສິກຳຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ.

ທ່ານສາມາດອ່ານບົດນຳສະເໜີໃນກອງປະຊຸມນີ້: https://drive.google.com/drive/folders/1_DxFqX1VnkwWj-5AHk1MEIlgBTOZ4Pj9Q?usp=sharing

ເບິ່ງສິ່ງສິ່ງພິມຕ່າງໆ ທີ່ນີ້: <https://www.k4d.la/>

ໜ່ວຍງານວິຊາການ ຂະແໜງການຍ່ອຍທີ່ດິນ

ກອງປະຊຸມໜ່ວຍງານວິຊາການ ຂະແໜງການຍ່ອຍທີ່ດິນ ຄັ້ງທີ 1 ປະຊຳປີ 2022

DoL, Helvetas ແລະ GIZ ຮ່ວມກັນ ຈັດກອງປະຊຸມເພື່ອລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຂອງກຸ່ມຍ່ອຍ ແລະ ຮ່າງແຜນວຽກຂອງໜ່ວຍງານວິຊາການ ຂະແໜງການຍ່ອຍທີ່ດິນ ໃນປີ 2022. ກອງປະຊຸມຄັ້ງນີ້ແມ່ນຈັດເປັນ 2 ຮູບແບບທັງເຊິ່ງໜ້າ ແລະ ອອນລາຍ ທີ່ໂຮງແຮມແລນມາກ ແມ່ຂອງ ລີເວີຊາຍ, ໃນວັນທີ 29 ເມສາ 2022, ເຊິ່ງເຂົ້າຮ່ວມໂດຍບັນດາຜູ້ຕາງໜ້າຈາກອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານຈາກພາກລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ປະມານ 40 ທ່ານ. ພາຍໃນກອງປະຊຸມໄດ້ການປະຕິບັດວຽກຜ່ານມາ ແລະ ແຜນວຽກຂອງ 3 ກຸ່ມຍ່ອຍ ເຊັ່ນ: ກຸ່ມຍ່ອຍຄົ້ນຄວ້ານິຕິກຳລຸ່ມກົດໝາຍ (FAO); ລວມທັງການນຳສະເໜີກ່ຽວກັບການຮັບຮູ້ສິດທີ່ດິນຊຸມຊົນໃນເຂດປ່າໄມ້ ແລະ ການອອກໃບຕາດິນ - ກົມທີ່ດິນກສຊ, ກຸ່ມຍ່ອຍການຮັບຮູ້ສິດຕາມປະເພນີ ໃນສາມປະເພດປ່າ (MRLG), ແລະ ກຸ່ມຍ່ອຍການສັງລວມ ແລະ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ (GIZ). ຕໍ່ກອງປະຊຸມ LIWG ໄດ້ສະເໜີວ່າ ສະມາຄົມ SAEDA ມີຄວາມສົນໃຈໃນການເຂົ້າຮ່ວມນຳພາກຸ່ມຍ່ອຍການລົງທຶນທາງດ້ານທີ່ດິນແບບຍືນຍົງ ເຊິ່ງບໍ່ໄດ້ເຄື່ອນໄຫວມາເປັນເວລາດົນ. ພ້ອມນີ້, ຍັງໄດ້ມີການສົນທະນາແລກປ່ຽນກ່ຽວກັບແຜນວຽກ ແລະ ບົດສະເໜີໂຄງການຂອງການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານໃນຕໍ່ໜ້າ ພ້ອມທັງການອັບເດດຈາກຂະແໜງທີ່ດິນ ແລະ ບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນ.

ອ່ານລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວໄດ້ທີ່:

- ພາສາລາວ: https://drive.google.com/file/d/17_i7HAO0KKzWzabbapZmLOM9TgYxFyzq/view?usp=sharing
- ພາສາອັງກິດ: <https://drive.google.com/file/d/19VJivvxqkQERXjDVCora9O1YUyolrGK/view?usp=sharing>

ບົດຄວາມແນະນຳອ່ານ

ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ໃນການໃຫ້ເຊົ້າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ: ປະຕິທິນກົດໝາຍ ປະຈຳເດືອນ ມີນາ - ເມສາ 2022

ປະຕິທິນກົດໝາຍ ປະຈຳເດືອນ ມີນາ-ເມສາ ປີ 2022 ນຳສະເໜີຫົວຂໍ້ “ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ໃນການໃຫ້ເຊົ້າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ” ໂດຍມີຈຸດປະສົງເພື່ອສະແດງເຖິງ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ໃນການໃຫ້ເຊົ້າ ຫຼື ສຳປະທານ ທີ່ດິນ ເພື່ອສົ່ງເສີມຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ໃນຂະບວນການດຳເນີນກິດຈະການເຊົ້າ ຫຼື ສຳປະທານທີ່ດິນ, ເນື່ອງຈາກເຂົາເຈົ້າເປັນຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນ ເຊິ່ງຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ຜົນກະທົບໂດຍກົງ ປະຊາຊົນຈິ່ງຄວນຮັບຮູ້ຂໍ້ມູນຕ່າງໆ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຕັດສິນໃຈ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງຕົນເອງ ແລະ ຊຸມຊົນ. ນອກນັ້ນ, ແມ່ນພັນທະຕ່າງໆຂອງຜູ້ເຊົ້າ ຫຼື ຜູ້ສຳປະທານ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ.

ສຳລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບປະຕິທິນກົດໝາຍປະຈຳເດືອນ ມີນາ-ເມສາ 2022, ອ່ານຕື່ມທີ່ນີ້:
<https://bit.ly/3Sktqrl>

ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນ: ປະຕິທິນກົດໝາຍ ປະຈຳເດືອນ ພຶດສະພາ - ມິຖຸນາ 2022

ປະຕິທິນກົດໝາຍ ປະຈຳເດືອນ ພຶດສະພາ-ມິຖຸນາ ປີ 2022 ນຳສະເໜີຫົວຂໍ້ “ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ” ໂດຍມີຈຸດປະສົງເພື່ອສະແດງເຖິງ ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນຫລາຍຮູບແບບ ບໍ່ວ່າຈະເປັນໄພນ້ຳຖ້ວມ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ, ໄພໄໝ້ລາມປ່າ, ເກີດລົມພາຍຸທີ່ຮຸນແຮງ, ຝົນຕົກບໍ່ຖືກຕາມລະດູການ ແລະ ຮູບແບບອື່ນໆ ໂດຍມີສາເຫດມາຈາກການທຳລາຍສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການທຳລາຍປ່າໄມ້, ການຖິ້ມຂີ້ເຫຍື້ອຊະເລຊ້າຍ, ການປ່ອຍອາຍພິດອອກສູ່ຊັ້ນບັນຍາກາດເຊັ່ນ: ອາຍເສຍຈາກໂຮງງານ, ການຈູດປ່າ...

ນອກຈາກນີ້ ຍັງສື່ໃຫ້ເຫັນເຖິງ ວິທີຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ໂດຍການເພີ່ມແຫ່ງຊິມຊັບທາດອາຍາກາດບອນດ້ວຍການເພີ່ມພື້ນທີ່ສີຂຽວ, ການຟື້ນຟູປ່າໄມ້, ການຈັດສັນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການບໍລິຫານຈັດການຂີ້ເຫຍື້ອ, ການຮັກສາຊັບພະຍາກອນນ້ຳ...ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງ ຫຼັກການ 3 ອາເອັສ (3Rs): ແມ່ນສັນຍາລັກຂອງແນວທາງສຳຄັນທີ່ເຮັດໃຫ້ຂີ້ເຫຍື້ອຫຼຸດຜ່ອນລົງ, ເປັນວິທີການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ມີປະສິດທິຜົນຫລາຍທີ່ສຸດ, ໂດຍມີວິທີຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດັ່ງນີ້: ການຫຼຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ (Reduce), ການນຳກັບມາໃຊ້ຊ້າ (Reuse), ແລະ ການນຳໄປແປຮູບໃໝ່ (Recycle). ສຳລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບປະຕິທິນກົດໝາຍປະຈຳເດືອນ ພຶດສະພາ - ມິຖຸນາ 2022, ອ່ານຕື່ມທີ່ນີ້:
<https://bit.ly/3BvMTyd>

ຄວາມສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍ ໃນວຽກງານກະສິກໍາ, ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ: ປະຕິທິນ ກົດໝາຍ ປະຈຳເດືອນ ກໍລະກົດ - ສິງຫາ 2022

ປະຕິທິນກົດໝາຍ ປະຈຳເດືອນ ກໍລະກົດ - ສິງຫາ ປີ 2022 ນໍາສະເໜີຫົວຂໍ້ “ຄວາມສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍ ໃນວຽກງານກະສິກໍາ, ການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ” ໂດຍມີຈຸດປະສົງເພື່ອສະແດງຄວາມເທົ່າທຽມລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍໃນການປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້, ເຊິ່ງໃຫ້ເຫັນເຖິງການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຜູ້ຍິງ ໃນການເຂົ້າຮ່ວມການລາດຕະເວນປ່າສະຫງວນຂອງບ້ານ. ນອກຈາກນີ້ຍັງສາມາດນໍາໃຊ້ຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດປະກອບສ່ວນໃນວຽກງານຕ່າງໆໄດ້ ໂດຍສະເພາະວຽກງານຄົ້ນ ຄວ້າດ້ານວິທະຍາສາດປ່າໄມ້, ແຫຼ່ງນໍ້າ, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ, ລະບົບນິເວດວິທະຍາ, ຊີວະນາໆພັນ ແລະ ວຽກງານ ອື່ນໆອີກ;

ອີກຢ່າງໜຶ່ງ ສິ່ງນີ້ຍັງສື່ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມເທົ່າທຽມລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍໃນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ວຽກງານການຜະລິດກະສິກໍາ, ປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດ. ທັງນີ້ ຍັງສື່ເຖິງການປູກຝັງຈິດສໍານຶກໃຫ້ແກ່ເດັກນ້ອຍໃນການບໍລິຫານຈັດການຂີ້ເຫຍື້ອຢ່າງຖືກວິທີ ແລະ ການອະນາໄມທີ່ຢູ່ອາໄສ.

ສໍາລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບປະຕິທິນກົດໝາຍປະຈຳເດືອນ ກໍລະກົດ - ສິງຫາ 2022, ອ່ານຕື່ມທີ່ນີ້: <https://bit.ly/3UkCbmW>

ເວັບໄຊທ໌ແຫຼ່ງຄວາມຮູ້ ແລະ ສື່ສິ່ງພິມແນະນໍາອ່ານ

ບົດຄັດຫຍໍ້: ການເຂົ້າເຖິງຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງຕໍ່ກັບທີ່ດິນໃນລະບົບການຄອບຄອງປ່າໄມ້ຕາມປະເພນີໃນ ສປປ ລາວ

ທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້, ນໍ້າ ແມ່ນຊັບສົມບັດອັນລ້ຳຄ່າທີ່ສຸດຂອງບັນດາຊົນເຜົ່າທີ່ອາໄສຢູ່ເຂດພູດອຍປ່າໄມ້ຂອງ ສປປ ລາວ. ການຄໍ້າປະກັນ ແລະ ການສືບທອດການເຂົ້າເຖິງຊັບພະຍາກອນເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນເປັນຈຸດໃຈກາງຂອງ ການດໍາລົງຊີວິດ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ. ເປັນເວລາຫຼາຍເຊັ່ນຄົນ, ການເຂົ້າເຖິງ ຊັບພະຍາກອນເຫຼົ່ານີ້ຂອງຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງໄດ້ຖືກຈຳກັດໂດຍລະບົບຕາມປະເພນີໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ.

ໃນປະຈຸບັນ ຍັງບໍ່ທັນມີການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບສິດຂອງແມ່ຍິງຕາມປະເພນີ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນປ່າໄມ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ. ບົດຄັດຫຍໍ້ນີ້ແມ່ນອີງໃສ່ກໍລະນີສຶກສາ ທີ່ເນັ້ນເຖິງການເຂົ້າຫາສິດຄອບຄອງທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້ຂອງແມ່ຍິງໃນລະບົບຕາມປະເພນີ ຢູ່ບ້ານ ກິມມຸ ອູ ແລະ ບ້ານ ໄຕຂາວ, ເມືອງ ໃໝ່, ແຂວງ ຜົ້ງສາລີ.

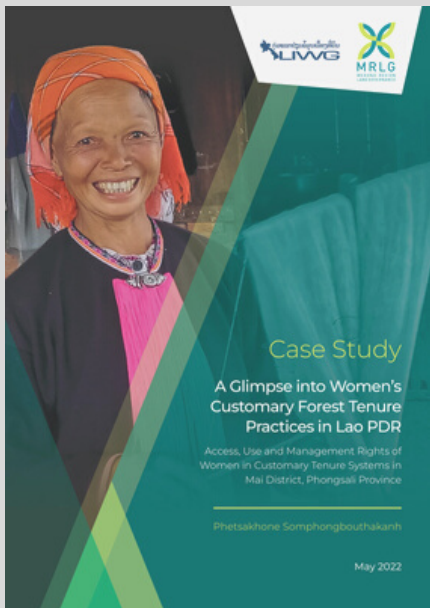
ອ່ານເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບບົດຄັດຫຍໍ້ໄດ້ທີ່: <https://bit.ly/3DU9yr9>

ກໍລະນີສຶກສາ: ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕາມປະເພນີຂອງແມ່ຍິງໃນ ສປປ ລາວ

ກໍລະນີສຶກສານີ້ ດໍາເນີນໂດຍ ກຸ່ມແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນເລື່ອງທີ່ດິນ (Land Information Working Group - LIWG) ໂດຍການຮ່ວມມືກັບ ຄະນະນິຕິສາດ-ລັດຖະສາດ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ ແລະ ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ທຶນຈາກໂຄງການ ບໍລິຫານລັດກ່ຽວກັບທີ່ດິນປະຈໍາພາກພື້ນແມ່ນໍ້າຂອງ (Mekong Region Land Governance - MRLG).

ກໍລະນີສຶກສານີ້ແມ່ນການສໍາຫຼວດຈຸດຕັດລະຫວ່າງລະບົບການຄອບຄອງທີ່ດິນຕາມປະເພນີ ແລະ ບົດບາດຍິງ-ຊາຍໃນສອງໝູ່ບ້ານໃນໝູ່ບ້ານ ແຂວງຜົ້ງສາລີ ທາງພາກເໜືອຂອງລາວ. ປະເທດລາວເປັນປະເທດທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານປະຊາກອນທີ່ເປັນຊົນເຜົ່າ ເຊິ່ງພວກເຂົາຕ້ອງອາໄສຊີວິດຢູ່ພະຍາກອນປ່າໄມ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດອື່ນໆໃນການດໍາລົງຊີວິດ. ຊຸມຊົນເຫຼົ່ານີ້ມີບົດບາດສໍາຄັນໃນການອະນຸລັກພູມສັນຖານທີ່ຊັບຊ້ອນນີ້. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມການປະຕິບັດຕາມປະເພນີໃນການຄອບຄອງທີ່ດິນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການບັນທຶກຢ່າງພຽງພໍ ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈໃນດ້ານນີ້ໜ້ອຍຫຼາຍ, ແລະ ຍິ່ງມີຄວາມເຂົ້າໃຈໜ້ອຍກວ່າເມື່ອເວົ້າເຖິງຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງເພດ ໃນລະບົບຮີດຄອງປະເພນີ. ອີງຕາມການຄົ້ນຄວ້າພາກສະໜາມ, ບົດຄົ້ນຄວ້ານີ້ໄດ້ສົມທຽບລະຫວ່າງສອງ ຊົນເຜົ່າທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ, ໄດ້ແກ່ຊົນເຜົ່າກຶມມຸ ອູ ແລະ ໄຕຂາວ. ເຖິງວ່າຈະມີຄວາມໃກ້ຄຽງ ກັນທາງພູມສາດ, ແຕ່ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ກໍໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ທັງສອງຊົນເຜົ່າມີຄວາມແຕກຕ່າງ ກັນແນວໃດໃນດ້ານການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ. ການສຶກສາໄດ້ພົບວ່າແມ່ຍິງມີຄວາມສໍາພັນຢ່າງໃກ້ຊິດກັບປ່າໄມ້ຫຼາຍກວ່າ ແຕ່ຜັດມີສິດໃນປ່າໄມ້ໜ້ອຍກວ່າ ຜູ້ຊາຍ (ເຊັ່ນ ສິດໃນການສືບທອດມໍລະດົກ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງລາຍຮັບທີ່ມາຈາກປ່າໄມ້).

ອ່ານເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວ ທີ່ນີ້ <https://bit.ly/3DHfQdl>

ບົດລາຍງານນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບ "COVID-19, ທີ່ດິນ, ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ, ປະກັນກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ສິດຂອງຊາວພື້ນເມືອງໃນອາຊີ"

ເມື່ອບໍ່ດົນມານີ້, ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດ ໄດ້ເຜີຍແຜ່ບົດລາຍງານນະໂຍບາຍ "COVID-19, ທີ່ດິນ, ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ, ປະກັນກ່ຽວກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ສິດຂອງຊາວພື້ນເມືອງໃນອາຊີ" ເຊິ່ງຈັດພິມໂດຍອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດແຫ່ງສະຫະປະຊາຊາດ (UN-FAO) ແລະ ສໍານັກງານໃຫຍ່ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອສິດທິມະນຸດ (UN-OHCHR).

ໃນສະພາບການນີ້, ບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້ນີ້ ໄດ້ຖາມຢ່າງສະເພາະເຈາະຈົງເຖິງ ຜົນກະທົບຂອງ COVID-19 ຕໍ່ກັບສິດທິຂອງຊົນເຜົ່າພື້ນເມືອງ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນແມ່ຍິງ. ເຊິ່ງອະທິບາຍຢ່າງລະອຽດກ່ຽວກັບວິທີທີ່ຈະເອົາຊະນະສິ່ງທ້າທາຍດັ່ງກ່າວໂດຍທີ່ບໍ່ຖືກຜິດໃຈໄວ້ເບື້ອງຫຼັງ.

ອ່ານເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບເອກະສານດັ່ງກ່າວ ໄດ້ທີ່ນີ້: <https://www.fao.org/documents/card/en/c/cb9121en/>

ຂ່າວເດັ່ນປະຈຳໄຕມາດ

ຊາວບ້ານທີ່ຍົກຍ້າຍຈາກພື້ນທີ່ໂຄງການກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງລົດໄຟ ລາວ-ຈີນ ກຳລັງຈະໄດ້ຮັບບ້ານຫຼັງໃໝ່, ໂດຍ Xinhua

ເມື່ອບໍ່ດົນມານີ້, ເວັບໄຊທ໌ **The Star** ໄດ້ເຜີຍແຜ່ບົດຄວາມປະຊາຊົນລາວທີ່ຍົກຍ້າຍຈາກພື້ນທີ່ໂຄງການກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງລົດໄຟ ລາວ-ຈີນ ກຳລັງຈະໄດ້ຮັບບ້ານຫຼັງໃໝ່ ໂດຍທຶນຊ່ວຍເຫຼືອຈາກ ສປປ ຈີນ ເຊິ່ງຂຽນໂດຍ ສຳນັກຂ່າວ Xinhua ລົງໃນວັນທີ 24 ເມສາ 2022.

ພິທີຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ ແລະ ການແຂ່ງຂັນແຕ້ມຮູບໃນຫົວຂໍ້ "ເພື່ອອະນາຄົດທີ່ດີຮ່ວມກັນ" ໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນມື້ວັນສຸກ ທີ່ ບ້ານບວມອໍ, ເມືອງຊຽງ ເງິນ, ແຂວງຫຼວງພະບາງ, ຫ່າງຈາກນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ປະມານ 220 ກິໂລແມັດ, ໂດຍບໍລິສັດ **NORINCO** ຂອງຈີນ. ບໍລິສັດຮ່ວມມືສາກົນ ຈຳກັດໄດ້ສ້າງບ້ານໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນທີ່ຍົກຍ້າຍມາຈາກພື້ນທີ່ການກໍ່ສ້າງທາງລົດໄຟ ລາວ-ຈີນ.

ອ່ານບົດຄວາມເພີ່ມເຕີມໄດ້ທີ່ນີ້: <https://bit.ly/3xT6d8n>

ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານພື້ນທຸກ ແລະ ມາດຕະຖານພັດທະນາ, ເລກທີ 348/ລບ, ນວ, ວັນທີ 16/11/2017

ດຳລັດສະບັບນີ້ ແມ່ນເພື່ອກຳນົດມາດຕະຖານພື້ນທຸກ ແລະ ມາດຕະຖານພັດທະນາເພື່ອເປັນພື້ນຖານ ໃຫ້ແກ່ການກຳນົດເປົ້າໝາຍແກ້ໄຂຄວາມ ທຸກຍາກ, ແນໃສ່ສ້າງຄອບຄົວ, ບ້ານພັດທະນາ, ບ້ານໃຫຍ່ເປັນຕົວເມືອງໃນຊົນນະບົດ ແລະ ເມືອງເຂັ້ມແຂງຮອບດ້ານ ຕາມມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງ ພັກ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດໃນໄລຍະ ໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ.

ອ່ານເພີ່ມເຕີມກ່ຽວກັບດຳລັດດັ່ງກ່າວ ໄດ້ທີ່ນີ້: <https://bit.ly/3Dyie6e>

ຫຼາຍສາເຫດ ທີ່ເຮັດໃຫ້ການອອກໃບຕາດິນຊັກຊ້າ

ວຽກງານຂົງເຂດທີ່ດິນ ຊັບພະຍາກອນກ່ຽວກັບການອອກໃບຕາດິນ ເປັນບັນຫາລວມທີ່ຊຳເຮື້ອມາຫຼາຍປີຈາກການເຊື່ອມໂຍງໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານ ແລະ ການນຳໃຊ້ລະບົບອານາລອກ (ລະບົບເຈ້ຍ) ທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ໄປສູ່ລະບົບທີ່ທັນສະໄໝ ເຮັດໃຫ້ພົບພໍ້ຫຼາຍບັນຫາ ເຊິ່ງການອອກໃບຕາ ດິນໃນໄລຍະຜ່ານມາ ແຕ່ປີ 2021 ສາມາດເຊັນໃບຕາດິນໄດ້ທັງໝົດ 34.465 ຕອນ. ຖ້າຫາກເອກະສານຕອນດິນທຸກຕອນຜ່ານລະບົບປະຕູດຽວ ຜ່ານ ຂັ້ນຕອນໃນລະບົບຂອງພະແນກ ຊສ ນວ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ມີການຊັກຊ້າ.

ທ່ານ ບຸນຊຸມ ຊົງວິໄຊ, ຫົວໜ້າພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ໄດ້ລາຍງານກ່ຽວກັບບັນຫາການແກ້ໄຂການອອກໃບຕາ ດິນຊັກຊ້າ ຕາມຫາງສຽງຂອງປະຊາຊົນ ໃນວາລະກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນເທື່ອທີ 3 ຂອງສະພາປະຊາຊົນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ຊຸດທີ 2 ໃນວັນທີ 22 ກຳລະກັດ ທີ່ຜ່ານມາ. ເຊິ່ງສາເຫດຫຼັກແມ່ນມາຈາກສະພາບໂປຣແກຣມຖານຂໍ້ມູນທີ່ດິນທີ່ບໍ່ສົມບູນ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ຂໍ້ມູນໄດ້ຮັບຄວາມເສຍຫາຍ, ຕິດຂັດ ແລະ ຍາກເວລາຖ່າຍໂອນຂໍ້ມູນ. ນອກຈາກນີ້ ເຈົ້າຂອງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ບຸກຄົນ ແລະ ນິຕິບຸກຄົນ ຍັງມີການວ່າຈ້າງນາຍໜ້າ ໃນການແລ່ນນອກລະບົບ ເຊິ່ງ ເປັນການຖ່ວງດຶງເອກະສານ ແລະ ເປັນຜົນສະທ້ອນເຖິງພາບພົດຂອງພະນັກງານລັດ. ສະນັ້ນ ຈຶ່ງເກີດໃຫ້ມີຄວາມຊັກຊ້າ ແລະ ຫາງສຽງຈາກປະຊາຊົນຕາມ ມາ.

ອ່ານເພີ່ມເຕີມໄດ້ທີ່ນີ້: <https://bit.ly/3ASqtIJ>

ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ສະບັບເລກທີ 4392/ກຊສ.ນວ ລົງວັນທີ 25 ສິງຫາ 2022

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ກຊສ) ໄດ້ເຜີຍແຜ່ ຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ສະບັບເລກທີ 4392/ກຊສ.ນວ ລົງວັນທີ 25 ສິງຫາ 2022. ຈຸດປະສົງຂອງຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ແມ່ນເພື່ອກຳນົດລະບຽບການ, ເງື່ອນໄຂ, ຂັ້ນຕອນ ແລະ ມາດຕະຖານກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາການດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ໃຫ້ເປັນເອກະພາບ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ເພື່ອຮັບປະກັນການເຄື່ອນໄຫວທຸລະກິດດັ່ງກ່າວໃຫ້ດຳເນີນໄປຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ແນໃສ່ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາຕະຫຼາດອະສັງຫາລິມະຊັບ ລວມທັງຕະຫຼາດທີ່ດິນ, ສົ່ງເສີມການພັດທະນາທີ່ດິນຢ່າງແຂງແຮງ ຕາມກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫຼາດ ທີ່ມີການດັດສົມຕາມກົດໝາຍ ແລະ ຮັບປະກັນການເກັບລາຍຮັບຈາກທີ່ດິນໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ, ຕ້ານ ສະກັດກັ້ນ ການຟອກເງິນ ແລະ ການສະໜອງທຶນໃຫ້ແກ່ການກໍ່ການຮ້າຍປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ.

ອ່ານເພີ່ມເຕີມໄດ້ທີ່ນີ້: <https://bit.ly/3CB9DiM>

ສຳເລັດການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ທາງດ່ວນ ວຽງຈັນ ຫາ ປາກເຊ

ເສັ້ນທາງດ່ວນໃໝ່ທີ່ເຊື່ອມຕໍ່ຈາກນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ກັບ ແຂວງຈຳປາສັກ ໃກ້ເຂົ້າສູ່ຄວາມເປັນຈິງແລ້ວ ຫຼັງຈາກການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງໂຄງການສຳເລັດແລ້ວ. ການສຶກສາ ແລະ ອອກແບບເສັ້ນທາງດ່ວນ ຈາກວຽງຈັນ ຫາ ປາກເຊ ແມ່ນດຳເນີນໂດຍ ກຸ່ມບໍລິສັດ ດວງຈະເລີນ ກໍ່ສ້າງ. ເມື່ອສ້າງສຳເລັດແລ້ວ, ທາງດ່ວນດັ່ງກ່າວຈະເຊື່ອມຕໍ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ກັບ ນະຄອນປາກເຊ, ແຂວງຈຳປາສັກ, ໂດຍຈະໃຊ້ເວລາການເດີນທາງດຽວຄາດວ່າຈະໃຊ້ເວລາປະມານ 5 ຊົ່ວໂມງ. ເສັ້ນທາງດ່ວນດັ່ງກ່າວຈະເລີ່ມຈາກນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ອອກຈາກຖະໜົນ 450 ປີ, ໄປຕາມເສັ້ນທາງ 13 ໃຕ້ປະມານ 617 ກິໂລແມັດ.

ອ່ານເພີ່ມເຕີມໄດ້ທີ່: <https://bit.ly/3P8EKpq>

ສະມາຊິກພັກຫຼາຍພັນຄົນຖືກວິໄນຕໍ່ການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ

ນັບແຕ່ປີ 2016 ເປັນຕົ້ນມາ, ມີສະມາຊິກພັກທັງໝົດ 3.690 ຄົນ (ຍິງ 440 ຄົນ) ໄດ້ຖືກວິໄນກ່ຽວກັບການສໍ້ລາດບັງຫຼວງ ແລະ ພຶດຕິກຳອື່ນໆ, ອີງຕາມການລາຍງານຢ່າງເປັນທາງການທີ່ເປີດເຜີຍໃນມໍ່ໆມານີ້. ໃນນັ້ນ, ມີຈຳນວນ 2.019 ຄົນ ຖືກປົດອອກຈາກການເປັນສະມາຊິກພັກ, ປົດຕຳແໜ່ງພະນັກງານ 150 ຄົນ, ສະມາຊິກພັກ 742 ຄົນ ຖືກຫ້າມເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງພັກ.

ນອກຈາກນີ້, ຍັງໄດ້ມີການຕັກເຕືອນ ສະມາຊິກພັກອີກ 753 ທ່ານ ແລະ ພະນັກງານ 9 ທ່ານ ບໍ່ໃຫ້ມີການກະທຳຜິດອີກ, ຕາມການລາຍງານດັ່ງກ່າວ ໄດ້ນຳສະເໜີໃນກອງປະຊຸມກວດກາລັດທົ່ວປະເທດ ທີ່ຈັດຂຶ້ນຢູ່ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ໃນວັນທີ 8-9 ເມສາ ທີ່ຜ່ານມາ. ການສືບສວນ 4,180 ກວ່າເປົ້າໝາຍ ນັບແຕ່ປີ 2016 ເປັນຕົ້ນມາ ພົບວ່າ ມີການສໍ້ລາດບັງຫຼວງກວ່າ 8,97 ພັນຕື້ກີບ (ລວມທັງໝົດ 8,37 ພັນຕື້ກີບ, 50,22 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ແລະ 36,89 ລ້ານບາດ).

ອ່ານເພີ່ມເຕີມໄດ້ທີ່: https://www.vientianetimes.org.la/freeContent/FreeContent70_Thousands.php

ໄພພິບັດເຂື່ອນແຕກຢູ່ ສປປ ລາວ: ຜູ້ຊ່ຽວຊານຂອງ ສປຊ ທັກທ້ວງຕໍ່ຄວາມຄືບໜ້າຂອງຜູ້ທີ່ລອດຊີວິດ ເມື່ອ 4 ປີກ່ອນ

ທີ່ ເມືອງ ເຈນີວາ (22 ກໍລະກົດ 2022) – ເປັນເວລາ 4 ປີ ນັບຕັ້ງແຕ່ ເຫດການເຂື່ອນແຕກຢູ່ ສປປ ລາວ ເຮັດໃຫ້ມີຜູ້ເສຍຊີວິດຢ່າງໜ້ອຍ 71 ຄົນ ແລະ ຫຼາຍກວ່າພັນຄົນ ຂາດທີ່ຢູ່ອາໄສ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ* ໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລັດຖະບານ ແລະ ບໍລິສັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ອະທິບາຍວ່າເປັນຫຍັງຜູ້ທີ່ລອດຊີວິດຈາກເຫດການດັ່ງກ່າວ ຈຶ່ງຍັງສືບຕໍ່ປະເຊີນກັບຄວາມຍາກລຳບາກ ແລະ ຖືກປ່ອຍປະລະເລີຍ.

ໃນປີ 2020, ຜູ້ຊ່ຽວຊານຂອງ ສປຊ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ລັດຖະບານລາວ ແລະ ວິສາຫະກິດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແກ້ໄຂຊີວິດການເປັນຢູ່ແກ່ຜູ້ລອດຊີວິດທີ່ ປະສົບໃນສະພາບອັນຍາກລຳບາກໂດຍທັນທີ. ເຊິ່ງເປັນເວລາສອງປີນັບຕັ້ງແຕ່ການຮຽກຮ້ອງໃນເບື້ອງຕົ້ນ, ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງເພີ່ມເຕີມ ກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດສິດທິມະນຸດ ແລະ ຍັງມີຄວາມກັງວົນຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມຟື້ນຟູທີ່ບໍ່ພຽງພໍຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະ ບໍລິສັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ອ່ານເພີ່ມເຕີມກ່ຽວການຮຽນຮ້ອງເພື່ອຄວາມຍຸຕິທຳດັ່ງກ່າວໄດ້ທີ່ນີ້: <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2020/04/lao-dam-disaster-un-rights-experts-call-justice-two-years>

ສປ ຈີນ ແລະ ສປປ ລາວຮ່ວມຈັດຕັ້ງພື້ນທີ່ກາກບອນຕໍ່ຢູ່ເຂດພັດທະນາໄຊເສດຖາ

ພື້ນທີ່ກາກບອນຕໍ່ແມ່ນຕັ້ງຢູ່ພາຍໃນເຂດພັດທະນາໄຊເສດຖາ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ເຊິ່ງດຳເນີນງານຮ່ວມກັນໂດຍທ້ອງຖານປົກຄອງ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ຕາງໜ້າລັດຖະບານລາວ ແລະ ກຸ່ມບໍລິສັດທຸ້ນສ່ວນກໍ່ສ້າງ ແລະ ການລົງທຶນແຂວງຢຸນນານ ຕາງໜ້າໃຫ້ລັດຖະບານ ສປ ຈີນ.

ເຊື່ອວ່າໂຄງການສາທິດທາດກາກບອນຕໍ່ຢູ່ເຂດພັດທະນາໄຊເສດຖາເປັນບາດກ້າວທີ່ສຳຄັນໃນການປະຕິບັດແຜນການກໍ່ສ້າງປະຊາຄົມຈີນ-ລາວໃຫ້ມີອະນາຄົດຮ່ວມກັນ, ແລະ ໄດ້ຍົກໃຫ້ເຫັນຄວາມພະຍາຍາມຮ່ວມກັນໃນການແກ້ໄຂການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດລະຫວ່າງສອງປະເທດ.

ອ່ານເພີ່ມເຕີມໄດ້ທີ່ <https://bit.ly/3P11Gap>

ລາວຈະຈຳກັດການພັດທະນາພື້ນທີ່ດິນກະສິກຳ

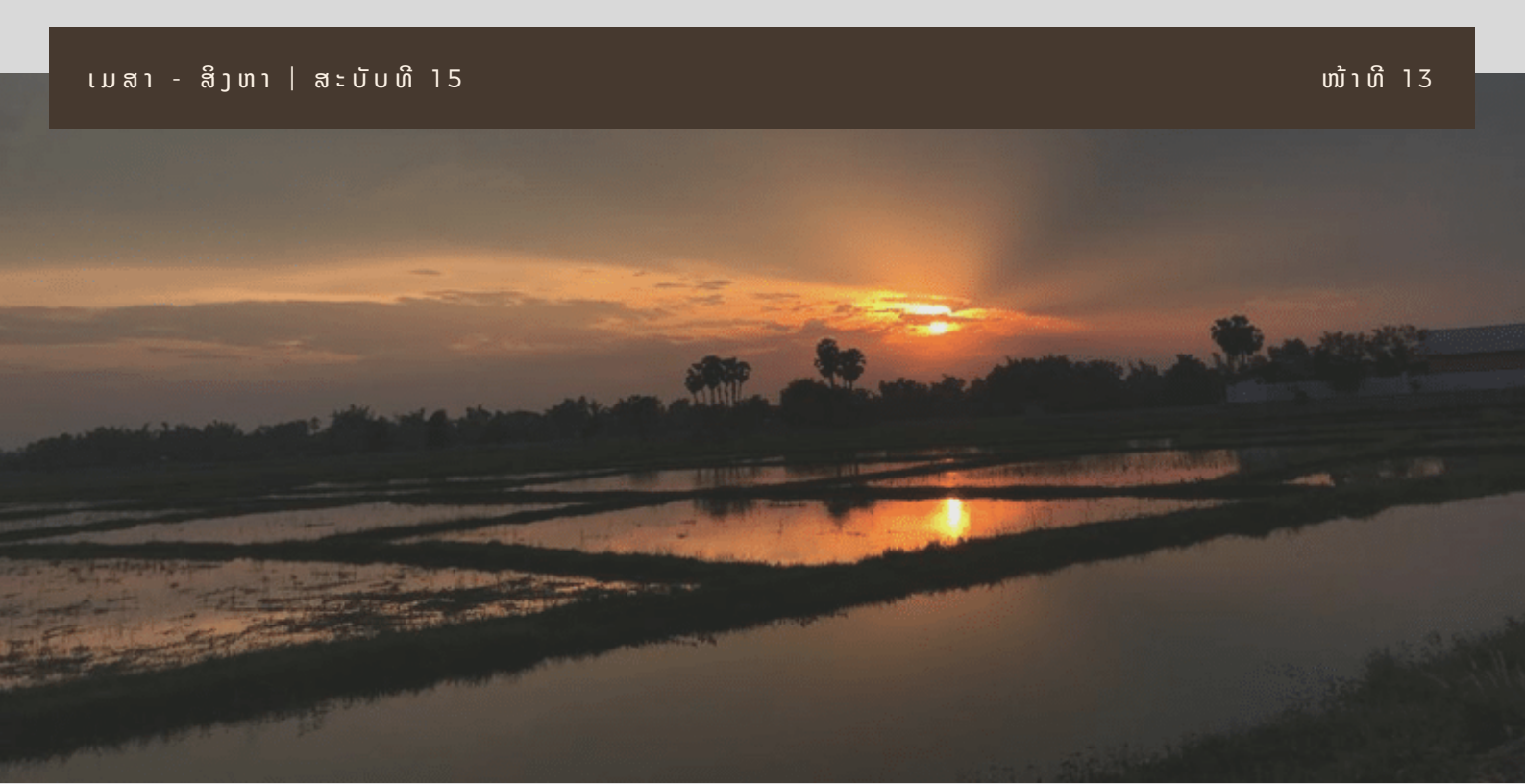
ທ່ານ ເພັດ ພິມພິພັກ, ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ກ່າວໃນກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນເທື່ອນີ້ວ່າ: ກະຊວງຈະຮັບປະກັນໃຫ້ ປະເທດສາມາດຮັກສາເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ໄດ້ 70%, ລວມທັງດິນແຄມແມ່ນ້ຳ.

ປະຈຸບັນປະເທດລາວມີເນື້ອທີ່ກະສິກຳ 4,5 ລ້ານເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ປູກຝັງ 2 ລ້ານເຮັກຕາ, ສ່ວນທີ່ເຫຼືອແມ່ນປູກພືດ ແລະ ລ້ຽງສັດ. ກະຊວງ ພວມ ຜັນຂະຫຍາຍໂຄງການຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ແບ່ງເຂດປ່າສະຫງວນ ເພື່ອຕອບສະໜອງການລົງທຶນຂະໜາດນ້ອຍ, ກາງ, ຂະໜາດໃຫຍ່ ເພື່ອໃຫ້ບຸລິມະ ສິດໃນການຜະລິດພືດທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການຕາມທ້ອງຕະຫຼາດ.

ກະຊວງຍັງຈະປັບປຸງຄຸນນະພາບຂອງດິນດ້ວຍການນຳໃຊ້ ຝຸ່ນຊີວະພາບ ແລະ ຝຸ່ນເຄມີໃນທົ່ວ 10 ແຂວງເປົ້າໝາຍເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງຂໍ້ລິເລີ່ມຄຳ ປະກັນສະບຽງອາຫານ. ເຖິງວ່າມີເນື້ອທີ່ກະສິກຳກວ້າງໃຫຍ່ກໍຕາມ, ແຕ່ຊາວກະສິກອນໃນລາວຍັງປະສົບກັບການຂາດແຄນນ້ຳມັນເຊື້ອໄຟ ແລະ ລາຄາ ຝຸ່ນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ.

ອ່ານເພີ່ມເຕີມໄດ້ທີ່ນີ້: <https://bit.ly/3Rdy0I7>

ກິດຈະກຳທີ່ຈະມາເຖິງໄວໆນີ້ (ເດືອນ ກັນຍາ ຫາ ທັນວາ)

- ອັບເດດຂ່າວສານກ່ຽວກັບໂຄງການ PIASVC: ງານຝຶກອົບຮົມເປັນຄູຝຶກ (ToTs)
- ກອງປະຊຸມສະມາຊິກຫຼັກ LIWG
- ກອງປະຊຸມຜ່ານຮ່າງປະຕິທິນກົດໝາຍ ປີ 2023
- ງານຝຶກອົບຮົມເປັນຄູຝຶກ ເພື່ອເຜີຍແຜ່ປະຕິທິນກົດໝາຍ ປີ 2023
- ກອງປະຊຸມແລກປ່ຽນລະຫວ່າງອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແລະ ງານເປີດໂຕປະຕິທິນກົດໝາຍ ປີ 2023

ຂອບໃຈທີ່ອ່ານຈົດໝາຍຂ່າວຂອງພວກເຮົາ!

